

ING. ALAIN ŠTĚRBA OSLAVIL SVÉ OSMDESÁTINY

Alain Štěřba se narodil v březnu roku 1924 v Praze v kulturní a stavařsky zaměřené rodině. Středoškolská studia započal na francouzském reálném gymnaziu a po jeho uzavření okupanty v roce 1939 pokračoval na reálném gymnaziu Na Smetance v Praze na Vinohradech. Po válce vystudoval s vyznamenáním fakultu inženýrského stavitelství ČVUT v Praze.

Během studia a po jeho ukončení získával první praktické zkušenosti ještě u soukromých firem Lanna (Ervěnice), Hlava (úsek dráhy Havlíčkův Brod-Brno), později u podniků Vodotechna (projekty nádrží a vodáren, stavbyvedoucí) a Posista (příprava pro stavbu letiště).

Svou rozsáhlou výzkumnou činnost zaměřil hlavně na tehdy zcela nové techniky, na rozvíjející se předpjatý beton a na prefabrikaci betonových dílců včetně jejich výrobní technologie. V roce 1958 v n. p. Prefa-Vývoj vedl a úspěšně dokončil velmi významný státní úkol Výzkum a vývoj trub z předpjatého betonu.

Od vzniku Výzkumného ústavu mechanizace, automatizace a technologie výroby stavebních dílců se Ing. Štěřba zabýval hlavně technologií výroby prefabrikovaných dílců, která byla základním předpokladem výstavby panelových domů. Podle jeho návrhů byla úspěšně realizována výroba stěnových dílců (vertikální baterie), částečně předpjatých stropních dílců T08B (předepnuto již za 5 hodin), kontinuální výroba střešních dílců (odformování pod 1,5 hodiny) a řada dalších výrobních postupů. K výstavbě pražského metra přispěl návrhem technologie výroby kvalitních betonových tybinků. Kromě toho byl vedoucím řešitelem celé řady závažných resortních a státních úkolů. Na některých z nich spolupracoval s vysokými školami (Prof. Josef Říha, DrSc.), s ústavu ČSAV, hlavně s Ústavem stavebnictví a architektury v Bratislavě, s rezortními výzkumnými ústavu inženýrských staveb a stavebních hmot a dalšími četnými výrobními organizacemi. V rámci své rozsáhlé, originální a vysoce kvalifikované činnosti i účinně pomáhal svým mladším spolupracovníkům a vedl je k samostatné práci. Mnozí z nich později dosáhli významných technických úspěchů.

Široký teoretický rozhled, odborný a uvážlivý přístup k problému, doplňovaný neustálým studiem a rozsáhlé praktické zkušenosti byly předpokladem, že řešení navržená Ing. Štěřbou, přihlížející navíc k dobovým materiálovým i výrobním podmínkám, byla vždy úspěšná. Jeho práce společně s rozsáhlou publikační a vynálezickou činností byly více než dostatečným důvodem, aby byl jedním z prvních, který se stal v rámci Ministerstva stavebnictví samostatným vědecko-technickým pracovníkem I. stupně.

V závislosti na organizačních změnách ve stavebnictví zastával různé technické funkce. Jednou z nejvýznamnějších a velmi příznivou pro další rozvoj prefabrikace bylo jeho jmenování hlavním technologem Ústavu mechanizace. V této funkci vedle svých vlastních úkolů metodicky řídil

technologický výzkum v jednotlivých řešitelských odděleních a kromě toho vykonával rozsáhlou poradenskou a posudkovou činnost.

V letech 1983 až 1991 byl členem Stálé normalizační komise pro betonové konstrukce. V rámci této činnosti se podílel na tvorbě a novelizacích československých betonářských norem. Na objednávku ČVUT zpracoval závažné části základní betonářské normy ČSN 73 2400 „Provádění a kontrola betonových konstrukcí“. Normalizační činností, zaměřené v současnosti na přebírání evropských norem, se Ing. Štěřba zabývá i nyní a to ve funkci konzultanta subkomise technologie betonu (TNK č. 36). Mimo to je spolu-

pracovníkem Svazu výrobců betonu ČR.

Se společností L.C.M. Loudin a spol. a progresivní a rychle se rozvíjející společností ZAPAbeton, a. s., spolupracoval při zavádění přísad do betonu. Ze spolupráce vznikl i softwarový program Multibet, hromadný systém navrhování receptur s minimalizací materiálových nákladů, který je využíván na desítkách závodů společnosti ZAPA.

Ing. Alain Štěřba s Ing. Tomášem Štěřbou pak vyřešili výpočetní a technologický program UNIBET, určený pro širší aplikaci a hlavně pro zavádění nové evropské normy EN 206-1 „Beton- Část 1: Specifikace, vlastnosti a shoda“. Tento program, zpracovaný i v anglické verzi, je nyní využíván na desítkách pracovišť v České, Slovenské a Slovinské republice.

Rozsáhlá progresivní činnost Ing. Alaina Štěřby je nejen výsledkem jeho vynikajících znalostí technologie betonu, ale i jeho mimořádného pochopení problematiky stavebnictví a nezměrné píle. Ještě stále neúnavně sleduje rychlý technický rozvoj, a to nejen studiem literatury. Je aktivním členem České betonářské společnosti, publikuje v časopisu BETON TKS a přednáší na seminářích. Betonářské dny 2003 obohatil příspěvkem o betonářské normalizaci v členských zemích CEN a náměty v panelové diskuzi, zaměřené na zavedení obdobné činnosti v ČR. V této i v dalších oblastech usiluje i o udržení nadstandardní úrovně technického řešení. I ve svých 80 letech je žádaným konzultantem, posuzujícím problém s patřičným nadhledem, ale také až do nejmenších podrobností.

Do dalších let přejeme všichni Ing. Štěřbovi především hodně zdraví a osobní spokojenosti, aby jako nestor a špičkový pracovník mohl dále působit ve svém oboru, jak to odpovídá jeho rodinné tradici.

Ing. Jan Vítek, DrSc.